

SLOVENSKI NAROD.

Izbira vsak dan zvezčer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemam za avstrijsko-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četr leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četr leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanja na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četr leta. — Za tuje dežele toliko več, kakor poštnina znaša.

Za oznanila plačuje se od četristopne peti vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr. če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolje frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. Uredništvo in upravljenje je v Rudolfa Kirbiša hiši, „Gledališka stolba“.

Upravljenje naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

O decentralizaciji v šolstvu.

Z ozirom na postopanje sedanjega naučnega ministra v šolstvu zlasti tudi nasproti Čehom se slišijo razni slovanski glasovi o tem, kako bi se ustavilo jednakost postopanja v bodočnosti. Praška „Politik“ je nasvetovala decentralizacijo šolstva in sicer tako, da bi imeli deželni šolski sveti pod nadzorstvom deželne samouprave tudi glede srednjih šol večjo oblast. Ta nasvet so začeli razgovarjati v različnih taborih. Najzanimivejši glas v tem pogledu se nam zdi izjava poljskega lista, ki razoveda redko logiko teorije in dejanja v Poljakih. „Dziennik Polski“, ki se konečno strinja z nasvetom Riegerjevega glasila, razkriva tako rekoč resnico dejanskih razmer v Avstriji in proti svoji volji delovanje poljskih politikov, ki je tem razmeram ravno nasprotno.

Poljski dnevnik poudarja, da gospoduje v Avstriji največja razlika za vse strani. Med pojedinih deželami da je več nego lokalna ali krajna razlika. Najbolj pa da se izraža na rodni značaj v šoli. Ako kje, se je treba neizgibno ozirati tukaj na narodno jednoto in individualnost. Šola je osnovana za narod in se mora ravnati po zahtevah narodov. V Franciji in Italiji govoriti ves narod jeden jezik, zatorej je možno podstavite, izdelane za Pariz in Rim, laže prirediti za vso državo. V Avstro-Ogerski pa ni jeden sam narod — tu so narodi, od katerih govoriti vsak svoj jezik, ima posebne običaje, samostojno zgodovino in goji lastna sporočila. Kdor hoče, da se vsi ti narodi udeležijo omike v šoli, mora naravno poštovati individualno kakavost teh narodov.

Iz tega izvaja navedeni list, da v Avstriji ni mogoč ustvariti sistema, torej kake skupne učne šablone, ki bi veljala za vse narode, ki bi koristila vsem tem narodom. Take sisteme so pač ustvarjali nekdaj, ko so hoteli Nemci s centralizacijo in germanizacijo spraviti pod se vse druge narode. Dandananes pa da je tak sistem pravi anakronizem, zlasti za ministerstva z zastavo jednakopravnosti in sprave.

S prejšnjim političnim sistemom se je pokopal tudi šolski sistem, ki ga je ustvaril oni politični

sistem. In če ni imel grof Tsauffe doslej poguma, da bi šolski sistem prejšnjih vlad v resnici zatrli, potem da je tudi njegov politični sistem samo problematske ali dvomljive veljave.

Napori avtonomistov da so ostali doslej brez uspešni v tem oziru. Jeden najznamenitih poznavalcev šolstva avstrijskega, dr. Evzebij Cerkavski, da je propadel pri sedanji vladni s svojim predlogom, da bi se nastavili v naučnem ministerstvu poročevalci (referenti) posamičnih kronovin. In vendar da je ta predlog samo nekoliko ustreza potrebam pojedinih narodnostij.

Taaffejevi vladni da je kreniti na drugo pot, ker tu ne gre samo za jedno celo (namreč sedanjega naučnega ministra). Dokaz za to potrebo je sedanje postopanje Čehov, ki na svetujojo po organu svojega kluba decentralizacijo nauka. Ko bi prišlo do tega, pristavlja konečno poljski list, bi ohranili dr. pl. Gauča v prijetnem spominu, ker bi ravno njegove poslednje naredbe gledé za razpuščenje srednjih šol dale glavni povod za tako decentralizacijo.

Ta poljska izjava vzbuja v pohlevni slovenski duši veselje in žalost. Zadovoljni smo, da priznava ta glas ne samo razliko avstrijskih dežel, ampak da poudarja še bolj razliko in svojstvenost pojedinih avstrijskih narodov. Zadovoljni smo, da v sledi tega tudi Poljak priznava potrebo, v sledi katere je sosebno tudi v šolstvu zadostiti pojedinim narodom ne s kako centralistično šablono, ampak z ustrojem, kakeršen ugaja vsakemu narodu posebe. Ta preredki poljski glas zameta centralizacijo šolskega poučevanja; on je torej dosledno za jednakopravnost jezikov in narodnostij vsled lastne razprave, da ima vsaka narodnost poleg svojega jezika tudi svoje navade, svojo zgodovino in svoja sporočila. V pravi doslednosti bi moral tak Poljak priznati in nad vse ceniti individualno narodno samoupravo. Ako pa to pripozna in zahteva v resnici glede na šolstvo v obče tako samoupravo, potem bi morali Poljaki sami dejstveno izvrševati taka načela najprej nasproti gališkim Rusom. (Konec prih.)

Gostilniška mera in državna policija.

Gospod Kretanov, kakor vedó častiti bralci „Slov. Naroda“, potuje križem sveta, po vseh kotih slovenske domovine, in tudi po drugih slovanskih

deželah. Da je on dobrohoten človek, razvidno je iz tega, da se nikdar ne spodnika nad mero in vago, ki, kakor trdi naš narod, v nebesa pomaga. Morda je pa on srečni od pisca teh vrst, ki ni toliko hodil, pa je vendar zasledil, da zlasti tudi krčmarska mera ni vselej taka, kakor bi jo želeli in pa kakor bi jo imeli zahtevati obiskovalci raznovrstnih gostilnic.

Kdor pride s Primorskega na Koroško ob poletnej vročini, je jako vesel, da mu ponujajo svojstveno nemško pijačo kozarec toliko po ceni. Na Primorskem namreč je pivo jako draga, in prištevajo tu tako pijačo k potratnim potrebam. Da torej dobi Primorec piva kozarec za 7 ali celo za 6 kr., namesto za 10, mu že samo to nekaj velja, in poleg tega se nadaja še, da ne dobi grenke, ne okusne pijače, katero na Primorskem izgovarjalo s tem, da „Exportbier“ mora tak, prav pelinovski biti, ker bi se drugače ne ohranil čez poletje. Morda je pa tudi tu kaj tacega vmes, kakor v židovskih „hrvatskih“ in „ogerskih“ vinih. Sicer se pa nemški pisatelj pritožuje še celo nad koroškim pivom, češ, da je prava „plehka pijača“ in „godlja“ zaradi katere je človeku še zblazneti. „Das Bier (sc. na Koroškem) ist zumeist ein schales Gebräu... Zudem ist es eine Verdummungsauche, bei der Niemand froh wird und in welcher allerlei Narcotica, um welche sich kein Staat und kein Gesetz kümmert, den Hopfen ersetzen oder die essigsaurer Gährung aufhalten sollen“. Ali taka spačena pijača primorskega potnika ne razjezi toliko, prvič, ker ni natančen poznavalec, drugič pa, ker godijo za zblaznenje točjo morda bolj v strani in ne ob cestah.

Vse drugo je, kar mu hudo dě, in to je slaba mera, v sledi katere dobi namesto polnega, po največ 2 tretjini, navadno malo, čez pol kozareca. Iz tega se razvidi, da je tudi koroško pivo dejanski draga, in samo po imenu bolj po ceni. Slabo merijo povsod, in bolj ko so krčme imenitne, bolj so njih natakarice in natakarji predzrni v tem oziru. In še, če se jim kozarec vrne, ga ne prineje nazaj polnega do prave mere.

Ali taka se godi potniku tudi drugod, na pr. na Kranjskem Gorenjskem, kjer je nominalna cena jednak s Koroško.

tavali v temi, v zadnjem trenutku pa še le dobili pravega, ne da bi ga prijeli. Zatorej se mi ni prav nič čudno zdelo, ko sem pretekli ponedeljek, zapustivši sodišče ob Savinji, čul naslednji kratki dvogovor dveh narodnjakov.

A je reklo: „Heinrich... mir graut vor Dir!“

B pa: Vrana vrani očij ne skljuje!

Jaz pa sem sam za se pristavl: „Boj se tega, ki rad prisega!“

Solicitatorji so sicer, seveda ne glede na onega, ki je ob Savinji „sub auspiciis“ igral ulogo „grehotnega kozla“, duša vsaki odvetniški pisarni, kako delavni in večinoma izredno nadarjeni ljudje. „Lai-bacher Wochenblatt“ pa, žal, nema takega solicitatorja, niti osobe, ki bi bila vredna odvezati mu jermene. Gospod Müller, ki včasih tudi kak „Naprej!“ in „Hej Slovani“ za par vrčkov pive zagode, spominjal se je zadnjič tudi „ponesrečenih slovenskih dijakov“. Čemu tako daleč? Le bliže posegnite, svojega lastnega in prvega sotrudnika g. Dežmana na potipajte z debelim prstom! Kaj pa je on? Kdaj pa je on napravil izpit? Zanimiveja, nego kralja Otokarja lastnoročno pismo, bila bi njegova

LISTEK.

Nedeljsko pismo.

Lisica je pri vseh narodih na glasu, da je tako premetena žival in število pripovedk o njej je legijon. Pričuje se o njej mej drugim, kako si odpravlja tisto neprijetno golazen, ki 80krat dalje skoči, nego je dolga in katerej v navadnem življenju pravimo bolha. Kadar lisica čuti, da ima take poskočne golazni več, nego je treba za njeni počeni mir, umeje si brzo pomagati. Ker ne pozna še toli hvalisanega „Zaherlina“ in ker je neznan celo „Andélov prekmorski prašek“, pomaga se drugače. V gobec utakne šopek slame, potem ritnisko polagoma v vodo. Bolhe nevajene mokrote, ugibajo se „kórak kórak za kórakom“ od skrajnega odrastka hrbitišča vedno dalje proti glavi, napisled pa, ker tudi okoli glave že plivkajo valovi, poskačejo vse na slamni zvezek. Tedaj je pa za lisico prišel pravi hip. Ne meneč se, da je toliko nadobudnih boljših bitij brez mehurjev in brez varnostnih pasov izročenih groznemu poginu, da kakor v Ljubljani, niti čolna ni, ki bi gospico bolho ali gospoda bolhača

otel gotove smrti, pahne lisica šopek slame od sebe in „adio mondo“! Bolhe plavajo za negotov čas po mokrem elementu, lisica pa veselo z repom vije, kajti iznebila se je neprijetnih, nepovabljenih gostov. Lisico posnemali so tudi židovi. Dasi so bili izvoljeni narod, imeli so mnogo bolih in še hujše golazni v podobi neštevilnih hudodelstev in grehov, za katere bi šopek slame nikakor ne zadostoval. Zato pa so si vzeli mršavega kozla, naložili mu vse grehe celega rodu ter ga spodili v puščavo. Od tistih dobima baje kozel tisto penetrantno vonjavo, ki je pravimo — smrad, židovi pa so vseh grehov ne dolžni, kakor labov koš. Kaj je kozel v puščavi počel, o tem zgodovina molči, izvestno se ga ni lotila nobena divja zver, kajti grehi in smrad vseh židov bili so najboljša zavarovalnica zanj.

Dandananes v prosvetljenem 19. stoletju ne treba več niti lisice, niti „grehotnega kozla“, danes isti posel opravlja „solicitator“. On je nekje osoba, ki odjemlje grehe „tega sveta“. Meni se samo to velečudno zdi, da se je, ako je „solicitator“ sploh tak gad, že iz početka obravnava proti komu drugemu vršila, ne pa proti njemu. Za preisavo in za obravnavo pač nikakor ni laskavo, da so toliko časa

Pri pivu se izgovarjajo s penami, in računijo menda na silno žejo gostov, ki ne čakajo, da bi se poleglo iste pene. Pri meri za vino pa ni nikjer takega izgovora, in vendar tudi tu gostilničarji kramajo zase poseben „Trinkgeld“ s tem, da kupujejo steklenice, ki imajo znamenje obsega visoko pod vratom posode. To je pravo obče sleparstvo vsega občinstva, ki je potrežljivo in požrtvovalno na napnem mestu.

Ali o tem bi imela govoriti tudi državna policija. Vsakdo vidi, da posode, ki obseza pravo mero še le z vrhom steklenega vrata, ne more natkar napolnit, tudi ko bi imel dovolj vesti za to. Misilit je torej, da se taka stekla nalašč naročajo, in to bi ne smelo biti dovoljeno. V občem gospodarstvu znašajo take sleparje tisoče in tisoče gmotne škode na leto in vsak gost ali pivec je prisilen dajati poleg javnega v denarji naznanjenega dobička krčmarjem še dobiček, ki ga oni od pivcev prisleparijo, prav po tativski. Krčmarji računijo na nevednost in potrežljivost občinstva. Ali ako gleda država pri igrab, da bi se občinstvo ne sleparilo, tu analogna potreba, da segne državna policija vmes, in državni poslanci so dolžni pod svojo vestjo, da pomagajo odstraniti to javno korupcijo, ki se je sistematično razširila po gostilnicah.

Slovenski narod, ki je itak ubožen, ima še posebej zahtevati, da se mu tolik krivičen davek odstrani. Ako človek plača, kar zahteva gostilničar, je tudi pošteno, da dobi pravično mero, ki mu jo obetajo za zahtevani denar.

Torej ni pozabiti te gospodarske zadeve, ali pa res hoče državnozborska sedanja desnica, da bo samo Schönerer s pristaši razkrival občno korupcijo?

Sicer bi pa bilo dobro, da bi zlasti po mestih in trgih že zdaj osnova društva, katerih udje bi se zavezali, ogibati se takih gostilnic, kjer je krivična mera na stekilih, in kjer se proti meri toči. Poskusimo!

Yporej.

Politični razgled. Notranje dežele.

V Ljubljani 24. septembra.

Občinski zastop Prerovske občine postal je bil deputacijski k **naučnemu ministru**, ki je prosila, da še nadalje ostanejo višji realni razredi pri tamošnji realni gimnaziji. Minister pa ni hotel nič slišati o tem. Izrazil se je, da njemu ne ugajajo tako sestavljené šole, niti toliko ni hotel dovoliti, da bi vsaj še letos ostal 5. razred. Obeta je občini obrtno šolo, ki bude pa le majhen zavod.

Vnajme države.

O shodu **avstrijskega** ministra vnanjih zadev in **nemškega** kancelarja, se nič gotovega ne zve. „Daily News“ so izvedele, da sta se ministra dogororila, da Nemčija in Avstrija napravita Turke, da zasedejo Vzhodno Rumelijo, „Tempsu“ se pa poroča z Dunaja, da je Kalnoky pregovoril Bismarcka, da se bode Nemčija ustavila vsakej vojnej ruskej akciji v Bolgariji.

Vodja **bulgarske** opozicije Cankov odpotoval je baje iz Carigrada v Varno v rodbinskih zadevah, če je verjeti nekemu poročilu iz Sofije. — Vladni pristaši po volilnih shodih mnogo govore o dobrih odnosih s Turčijo, Rusije pa nečejo omeniti. Če pa kak volilec povpraša kaj o odnosih z Rusijo, začno vladni pristaši velik krak, tako da je vsako daljše posvetovanje nemogoče. S škandali hočejo

diploma v Rudolfinuma vitrinah. In baš Dežman se ne more niti izgovarjati, da ni imel dovoljnih gmotnih sredstev, kajti za hrbtom je imel imovitega strijca, katerega dvajseticami še dan danes žvenklja. Torej, v obešenjakovi hiši nemojte govoriti o vri! Zapomnite si to, sicer Vam postrežemo še z drugo serijo!

Jednako čudnih ljudij, kakor so pri „Laibacher Wochensblattu“, pa še vse polno lazi po svetu. Na Notranjskem nekje je učitelj, modrijan 13. vrste, takoj za Ribniškem „jarepristrom“. Tovariš dejal mu je šaleč se: „Jaz se nikogar ne bojim, jaz sem panslavist!“ To je dovolj, da so siromaka siloma tlačili v preiskavo zaradi veleizdaje. (Bog nas varuj!) In Vi, gospod urednik, ne pišete nič o tem, niti toliko ne, kolikor je milostno pisal „Slovenski Gospodar“ o slavnosti Trstenjakovi?

Nedostatek pikantnosti Vas dovede še do tega, da se z „Narodom“ preselite v blaženo Celje. Pridobili boste gotovo nekoliko. Za inserate dobite izvestno naznanko, koliko je še stanovanj praznih v novi branilnici, za domače stvari pa Vam priporočam dr. Hiegerspergerja in dr. Stepischnegga, tudi dr. Glantschnigg bil bi hvaležen predmet. Sploh bi

preprečiti, da bi se ne razgovarjalo o Rusiji. — Pa-pežev zastopnik v Sofiji si jako prizadeva, da bi pridobil Bolgare za katoliško cerkev. Pogajanja se že dalj časa vrše. Podlaga pogajanjem so sledče točke: Bołgari priznajo papeža za vrhovnega cerkvenega poglavarja, v „credo“ uvedejo besedo „filioque“ in priznajo dogmo o čistem spočetju Marije Device, Rim bode pa dovolil, da se bode božja služba še nadalje opravljala v staroslovenščini in da bodo duhovniki se smeli ženiti.

Turčija je v veličih finančnih zadregah. V kratkem bode morala plačati drugi obrok za nove puške 300 000 turških funtov, pa nikjer ni nobenega denarja. Sultan pa želi, da se tovarni redno plačuje, ker hoče, da se hitro vsa vojska preskrbi z novimi puškami. Sultan je sklenil, da se 90.000 funtov od njegove civilne liste porabi za plačilo pušk. Drugi denar bode pa ministerstvo s tem dobilo, da se bode vsakemu uradniku nekaj utrgalo od plače.

Nemcem ni moč ustreči. Nedavno so nemški oficijozni in neoficijozni listi na vso moč pisali proti **ruskim** vrednostnim papirjem. Sedaj pa hoče Rusija nekaj milijonov vzeti v Parizu na posodo in glejte, Nemcem zopet to ni všeč, radi bi bili, da bi Rusi denarja iskali pri Berolinskih bankirjih.

Grški kralj, ki biva sedaj na Danskem, vsprejel je Déroulèda v avdijenciji in se mu zahvalil, da je po raznih listih izražal simpatije do Grške. Déroulède dobro pozna grške razmere, ter je nekaj časa bival na Grškem. Car pa Déroulèda ni hotel vsprejeti.

Na **Francoskem** so jako nezaupljivi nasproti Nemcem. Vlada je ukazala županom Pariskega okrožja, da naj natanko poizvedo, koliko Nemec biva v njih okrajih, s čim se pečajo itd. Ta stvar pa ni tako lahka, ker na Francoskem bivajoči Nemci radi tajé svojo narodnost ter se izdajajo za Francoze. Pečajo se z raznimi posli, seveda mnogi le na videz, kajti njih glavno opravilo je vohunarstvo. Policija bode pazno gledala na Nemce in vse sumljive bodo kar iztrirali.

Volite za **švicarski** narodni zbor bodo 30. dne oktobra Novi zbor se snide 5. dne decembra.

Nemška vlada bode zahtevala od državnega zabora, da se izjemni zakoni podaljšajo ter da se nič ne spremeni. Državni zbor, v katerem imajo kincovci večino, bode gotovo vse rad vladni dovolil. — Včeraj je praznoval knez Bismarck petindvajsetletnico, odkar je pruski minister. 23. septembra 1862. leta prevzel je začasno predsedstvo pruskega ministerstva, 8. oktobra istega leta bil je imenovan ministrskim predsednikom in ministrom vnanjih zaborov. Tedaj je bil še le 47 let star. Tri leta pozneje mu je kralj za razne zasluge podelil grofostvo, 1867. 1. imenoval ga kancelarjem severnonemške zveze in 1871. drž. kancelarjem in mu podelil dedni knežji naslov. V teh 25 letih je že Bismarck večkrat dal svojo demisijo, pa ni bila vsprejeta. Prusko ministrsko predsedništvo je bil jedenkrat za nekaj mesecov že odložil, pa je je potem zopet vsprejel.

Dopisi.

Iz Celja 21. septembra. [Izv. dop.] Kazenska pravda proti dr. Strafelji končala se je pretekli ponedeljek pri Celjski okrožni sodniji pod predsedstvom g. Heinricherja, kateri sicer ne predseduje nad obravnavam, ki se je baš to delikateso pridržal. Votantje so bili: svetnik Ratek, tajnik pl. Wurmser in pristav Toplak, zatožbo je zastopal državni pravnik namestnik Reiter. — Dr. Strafella bil je zatožbe krive prisega oproščen, kar tudi drugače pričakovati ni bilo. Pri nas na Štajerskem so že take posebne razmere in okolčine, o katerih pa iz znanih uzrokov jasneje pisati ne smemo.

se o gospodih, katerih imena končajo z dvema gg, marsikaj lahko povedala. Škoda, da jih pragerman Bobisut nema. „Vahterica“ večkrat dela slabe dovtipe o imenih slovenskih prvakov, drago bi mi bilo, ko bi mi blagovoljno povedala, kje v Tevto-burškem gozdu je zibelka tekala gospodom, ki čujejo na imena: Sajovitz, Bobisut, Rakusch, Glantschnigg, Michelitsch, Strafella, Pisk, Duchatsch, Schurbi itd.

„Vahterica“ je v obče čudno bitje, pravi nestvor. Ušesa ima tako dolga, da je zadnjič pri banketu Čehov — iz najboljšega vira — čula napitnico na ruskega carja, katere nihče govoril ni, zdaj pa trdi, da ste Vi pisali članek o pravdi Starčevičevej in da ste s tem simpatizovali z njim. Jaz vendar pazno čitam Vaš list, a tacega članka nesem še dobil pod palec, zatorej mislim, da Vam ti ljudje tako dolgo ne dado miru, dokler si za glavnega sotrudnika ne pridobite „doktorja“ Stibeneggga, za upravitelja berserkerskega vojvodo Glantschnigga, za galopēna pa isto imenitno teslo, ki je ob svojem času v Celje dospelo z ono lično obokvirjeno obligacijo, ki jej prozaični ljudje pravimo „obvezna potnica“ (Schubpass.).

Politični krogi so se za to pravdo jako zanimali. Dopoludne so priče za dr. Strafello baje kako neugodno govorile in nekateri preoptimistični poslušalci so že mislili, da mora biti obsojen. Toda večina sodnikov, ali vsaj njih polovica se ni mogla prepričati o njegovej krivdi. O takih kočljivih stvareh se ne more veliko pisati, vendar nam bodi dovoljeno reči, da Slovenci pri takih pravdah nesmo nikdar dovolj pesimistični. Poznavatelji naših „po-sebnih razmer“ vsled večletnih skušenj že v vsakem takem slučaju naprej vedo, kakšen bode konec in raznim krogom ni treba beliti si glave, ker jim imena dotičnih gospodov že vse povedo. — Čul sem mej drugimi govoriti, da je drž. pravdnika namestnik Reiter osoben prijatelj dr. Strafelle, a to se mi zdi neverjetno, kajti sicer bi gotovo ne bil zastopal zatožbe.

Graška „Tagespost“ naglaša v svojem poročilu o tej pravdi, da je Celjski odvetnik dr. Hiegersperger zatoženca izvrstno branil in poudarjal, da je zatožbo proti Strafelli naredil dr. Ploj na Ptuj le iz sovraštva. Radi verujemo, da je zagovornik to trdil in da je tudi v denarnih zadevah dober zagovornik, morda tudi za — se. A še boljši in izvrstnejši, da genijalen zagovornik bil bi dr. Stepischnegg, kajti on je v denarnih zadevah kot zagovornik dober mojster, katerega nihče ne doseže. Posebno umeje dobro zagovarjati jedno osobo, katera pa ne spada k njegovim klijentom, in za katero se veliko bolj zanima nego za svoje klijente.

K pravdi Strafellovi še nekaj. Preiskovalni sodnik Teves opozoril je predsednika Heinricherja, kaj sta z ozirom na to obravnavo pisala „Slov. Narod“ in „Politik“, a tudi to ni toliko uplivalo nanj, da bi bil komu drugemu oddal predsedstvo.

Od Male Nedelje 21. sept. [Izv. dop.] Lani se je bilo zbralilo nekaj odličnih rodoljubov naše župnije na čelu jih vrli posestnik g. Anton Božič, da ustanove bralno društvo. Bilo je že pred nekaj leti tukaj bralno društvo — a ni se moglo vzdržati, ker se je od vseh stranih nanj pritiskalo.

Poskusili smo zopet, ter postavili na noge „Leposlovno bralno društvo“, kar začetkom je društvo pristopilo blizu 40 udov, a zdaj jih šteje gotovo še jedenkrat toliko. Koliko zanimanja je že zdaj mej našo mladino za omenjeno društvo, to je najbolj pokazal letošnji glavni društveni zbor.

Dne 11. septembra t. l. bilo je napovedano zborovanje v šoli. Točno ob določene uri otvoril predsednik gosp. Anton Božič zborovanje ter prav srčno pozdravil društvenike, zahvaljuje se jim, da so prišli v tako znatnem številu. In v istini — šolska soba jih je bila polna.

Potem da načelnik besedo podpredsedniku ob jednem tajniku. Nadučitelj Simon Cvahtec, koji je preteklo leto opravil ta skupni posel, prebral je najprej pravila, da se iz njih pouče oni, koji žele društvo na novo pristopiti. Potem pa je razložil društvenikom, kakšen namen ima društvo.

„Naše društvo“, tako je govoril nadučitelj, „hoče mej društveniki širiti posebno leposlovne časopise in knjige. Samo ob sebi je razumljivo, da bode društvo pridobivalo si raznih časopisov in knjig, v katerih se bo našlo tudi spisov politične in znanstvene vsebine, toda najprej je treba skrbeti za to, da se v mladini zbudi veselje do branja; v ta namen pa se mi zdi pripovedovalna oblika najbolj pripravna. Je li mogoče se iz pripovedovalnih spisov kaj učiti, ali nam služijo samo v zabavo? Gotovo se je mogoče iz njih učiti, ako le hočemo.“

Kolikokrat nam stavi pred oči pisatelj v prijetnej obliki osobe z najlepšimi čednostmi, vzbujajo v nas čut za nje. Vodi nas v tuge kraje, nas seznanja s tujimi ljudmi, živalimi, rastlinami i. t. d. Riše nam značaje polne kreposti in milobe ter budi v bralci zanimanje za vse lepo in dobro.

Večkrat ko imamo lepe vzglede pred seboj, tembolj se nam uzori utiskajo v duševno obzorje, v spomin, da jih lažje posnemamo.

Mladina tirja pripovedovalnih spisov, da si izobrazuje jezik ter se izogiblje slabe tovaršije.

Dalje namerava naše društvo tudi vzbujati zanimanje za narodne literarne proizvode.

Koliko bukev se je že spisalo našemu narodu v pouk in zabavo, pa kaj da jih prosti narod niti po imenu ne pozna, kako li po vsebinai.

Naj se naši pisatelji še tako trudijo, pola gaję

Dalje v prilogi.

svoje najboljše moči na žrtvenik milega nam naroda — vse zmanj dokler bodo ležali dragoceni njihovi umotvori v raznih zalogah in knjigarnah.

Sveta dolžnost nam je torej, da skrbimo skupno, kar je posamezniku nemožno, za razširjanje literarnih proizvodov. Po tej poti storimo narodno svojo dolžnost ter tudi spolnjujemo društveno zadačo, ko smo si zastavili, hoteč društvenikom pripomoči do višje omike. Kateri človek je pa omikan? Gotovo v prve vrsti tisti, kateri zna dobro svoj književni jezik ter si je zraven še pridobil potrebnih ved in znanosti. Glavna korenina omike leži v naravnem življenji. Kdor spolujuje postave in stori svojo dolžnosti, ta je gotovo omikan človek. Ker pa človeški duh v znanostih in vedah zmiraj napreduje, torej mora vsak, kdor neče zaostajati, skrbeti, da se tudi on pouči o tem, kar se je na svetu dobrega in koristnega izumilo. Kmetovalec bo skrbel, da se pouči po knjigah in časopisih o vsem, kar bi njemu moglo prineseti koristi in dobička. Rokodelec bo storil ravno tako. Vsak pa še posebej gojil svoj materni jezik, kajti na tak način si pridobi tudi znanostij nespadajočih v njegov poklic, a vendar potrebnih za višjo izobražbo. Vsakemu državljanu je potrebno nekaj vedeti o državljaških dolžnostih in pravicah. O teh se najložje pouči po časopisih in knjigah. Posebno še naglašam, da je temelj vsej omiki gojitev maternega jezika. Kdor tega dobro ne zna, ta ne razume niti časopisa niti knjige, temu so nerazumljivi dopisi uradnij in oblastev — ja temu ostane nerazumljiva beseda božja, kjer se razлага v blagozvočnej, čistej slovenščini. Da bi bili ljudje, ki se še zmiraj ne morejo sprijazniti z našim književnim jezikom, skoro redki, kakor bele vrane, v to pomozi Bog in sreča junaška."

Za tem sledi poročilo tajnikovo gledé društvenih knjig in časopisov.

Društvo je dobivalo te-le časopise, oziroma knjige: „Slov. Gospodar“ (3 iztise); „Ljublj. Zvon“ (1 iztis); „Mir“ (5 iztisov); „Etnost“ (1 iztis); „Kres“ (1 iztis); „Jurčičevi zbrani spisi“ (5 zv.); „Ljudska knjižica“ (9 zvezkov); „Slovan“ (1 iztis); „Rogač“ (1 iztis); „Gospodarski list“ (1 iztis.).

Dobrotvorni našega društva so: 1. Slavna „Matica slovenska“ je podarila društvu mnogo knjig razne vsebine. 2. Gospod prof. Raič je postal društvo 5 gld. 3. Gospod Anton Špidler, c. kr. kancler na Ptuji, je pošiljal društvu dolgo časa brezplačno „Slov. Narod“ a zdaj pa mu pošilja „Slovana“. 4. Gospod Josip Freuensfeld, učitelj v Ljutomeru podaril društvu nekaj knjig. 5. Gosp. Anton Porekar, učitelj na Ptuji, je daroval društву mnogo knjig razne vsebine in pošilja mu tudi list „Rogač“. 6. Gosp. Jožef Štuhec, posestnik v Bučkovcih, podaril je društvu lep pečatnik.

Omenjeno poročilo se je vzelo s velikim veseljem na znanje. Na predlog odličnega posestnika iz Moravec, gosp. Lovrenca Slane, izreklo je društvo vsem blagim dobrotnikom prečrno zahvalo s tem, da so društveniki ustali.

Poročilo denarničarjevo je pokazalo, da stoji društvo na trdnih gmotnih nogah. Naročnina je za vse časnike plačana do novega leta in še preostaje 63 kr.

V odbor so bili voljeni: Predsednik g. Anton Božič, posestnik v Radoslavcih. Podpredsednik in tajnik nadučitelj S. Cvaht. Denarničar g. Hinko Štuhec. Odbornika gg. Andraš Mihalič in Matjaš Kranjc.

Konečno se izreče želja, naj se velezasuženi naš učenjak in bližnji domorodec, velečastiti gospod Davorin Trstenjak, imenuje častnim članom. Vsi društveniki so njemu na čast ustali ter ga izvolili častnega udu.

Po končanem zborovanju zbrali smo se društveniki v krčmi vrlega Korošca ter smo se pri rujnej kapljici prav dobro imeli. Počastilo nas je s svojim pohodom precejšnje število sosednih nam Šent-Jurčanov, mej kojimi so odlično mesto zavzemali za narodne svetinje naudušeni dijaki. Povabili smo bili tudi mnogo gospôde iz bližnjih mest in trgov. Posebno pa smo se veselili Ljutomerskih pevcev in Ptujskih rojakov — pa žaliboze ni se nam posrečilo, privabiti jih v našo sredino. Mej napitnicami omenjam te-le: Nadučitelj S. Cvaht napisal je Jurjevskim gostom in pozneje slovenskemu oratorju, izražajoč željo, da bi nam še izredil mnogo izvrstnih sinov, koji bi s svojimi izbornimi duševnimi silami priborili milemu našemu narodu pravico, z bistro svojo glavico pa kazali svetu, da Slovenec

„vse doseže, kar mu drago, bodi slava, bodi blago“, da na vsako stran imponujejo tuju.

Z burnimi „živio“ klici sprejeti so navzoči te besede ter so tako pokazali, da so bile govorjene iz njihovih src. Sledila je potem deklamacija krasne Kosekega pesni „Kdo je mar?“

Vmes pa sta še kaj izvrstno govorila dva abiturienta Mariborske gimnazije gospoda Vrbnjak in Žmavc. Posebno zadnji se je s svojim krepko dočim glasom in jedrnatimi mislimi pokazal kot prav dober govornik. Občinstvu se je takoj prikupil. Proti koncu je še deklamoval prav lepo gosp. Anton Mihalič. Mej tem se je kazalec na uri pomaknil precej naprej in treba je bilo misliti na odhod. Ne morem si kaj, da ne bi na zadnje še pohvalil naših vrlih kmečkih mladičev. Dostojniše se v krčmah ne obnaša odlična mestna gospoda, kakor so se pri tej veselici obnašali naši fantje. Le tako naprej! S tem kažete dejansko, da vam omika ni prazna fraza.

Iz Sežane 22. septembra [Izv. dop.] Koliko časa da je, da se v predalih Vašega cenjenega lista pogrešajo dopisi iz tega kraja, ne pomnim določno, vendar pa mora biti gotovo od dobe, v katerej je Sežana slula še za eminentno narodno; bila ponos slovenskemu gibanju na Krasu; od dobe, ko so gorški rodoljubi, njim na čelu ranj. dr. Lavrič tako radi zahajali v belo Sežano k raznim zborovanjem; od dobe velicega Sežanskega tabora in naudušene nezaupnice pokojnemu poslancu Č... u.

Da, to so bili časi polni nade bodočnosti. A onih mož ni več, zelene gomile krijejo njih ostanke, ter na mesto naudušenosti za blagor naroda, nastopila je letargija, ničemarnost, narodna smrt. Res je, da se že sem ter tja nahaja kak dopis v „Edinstvu“, a to so bele vrane, i trditi moram, vsa poročila so polna nedostatnosti. In kaj naj bi poročal rodoljub v novine iz tako zaspanega kraja? Gotovo družega ne, nego pritožbo do naroda. Pomislimo pa koliko bi lahko Sežana storila za povzdigo narodne časti in slave kot središče slovenskega Kraja ter njega inteligencije. Mej tem, ko se po vsej Sloveniji od večjih mest in trgov pa do najmanjših župnij že nahajajo podružnice sv. Cirila in Metoda, se tu v Sežani še ni pogum in srce razvedrilmo možu, da bi ustanovil kaj tacega (in vendar dopisnik v „Edinstvu“ broj 65 lanskega leta trdi, da se v Sežani socijalno lepo živi, i da morda v nobenem slovtrgu — ne tako lepo.)

Ako pomislimo, da smo tako blizu velike luže — trepetati moramo, da je morda blizu čas, da se i v Sežani to zgodi, kar se je v Podgori s polovicu t. m. v našo žalost počelo. Tuje, dospevši v Sežano bodisi iz Trsta, Gorice ali Ljubljane, mora nehote osupnen gledati in strmeti, kje da je; in ni čuda, da se mu v glavi zavrti, ako ne določi na mah, je li v blaženem kraljestvu ali nemškem rajhu.

Napisi v tujščini se šopirijo, kjer bi jih ne smelo biti in so veliko manj potrelni, nego slovenski na kolodvoru sv. Andreja v Trstu. Prodajalnice, gostilne, kavarne vse tuje. Na kolodvoru slovenskemu poštenemu imenu še neče dati prostora ostudna „Sessana“. Povsod, kamor se obrneš, prepričan si, da gremo rakovo pot, nazadek, popustljivost, spanje, malomarnost spremljajo te pri vsakem koraku. Jeli pa tudi morda res, da mora slovenska raja povsod, še celo tam, kjer bi jej ne trebalo, vse žrtvovati ter zatajiti svoje prepričanje, zatajiti vse, kar je po Bogu najsvetješi, na ljubo našim sovragom, i tako v samovestni kopati si narodni grob? Poglejmo in učimo se vendar jedenkrat od lastnih naših zakletih nasprotnikov, katerim so naši prvaki (ne vsi) tako naklonjeni, kako oni povisujejo svojo narodnost, zahtevajo solidarno svoje narodne pravice, in ne opuste nikake prilike postaviti temelj laščini na naših tleh. Poglejmo nesrečni Ločnik, sedaj Podgoro ter našo bližnjo tržško okolico. — Čemu torej toliko uklanjati se? Proč z laščino, proč z nemščino, pričenši od jasnih napisov pa do šolskih klopi! Naj nastopi mili naš jezik na častno mesto, katero mu po pravici in zakonito pristuje.

Do katere meje se je tukaj mláčnost ukorenila, hočem omeniti še jedno dogodbo, ki mi tudi srce teži: Pred dvema letoma je prazaoval na š. g. župnik svečanost svojega 25-letnega pastirovanja v Sežani, pri katerej priliki je omenjal naraščaj in napredek (morda v narodnem oziru???) Sežanc, in da se čudi, da Sežana kot središče Krasu, javnih uradov in trgovine, ni doslej še uvrščena mej mesta ali vsaj mej trge. — Da res hvalovredna bila je ta misel našega g. župnika, vidi se, da mu je ponos i

čast kraja na srci. — Ali, dragi čitatelj, misliš li, da se je jeden sam korak v tem zmislu učinil od naših „VAŠKEH“ očetov? O ne, prav nič? Razobesili so še celo nove plošče, in jedno teh pomaknil v sredo na glavni trg, kjer stoji „Vas Sežana.“

Nadejam se, da mi ne bo treba več o tem pisati, ampak svetu poročati, da Sežana se je probudila iz narodnega spanja, osnovala narodna in druga potrebna društva, premenila za njo nečastno ime „vas“ v „trg“, storila korak, da popravi, kar je pri šoli proti narodu zakrivila, stopila na branik z lokom v roci za naše narodne pravice, in postala to, kar je po naravnej legi, kot trdnjava Slovanstva na skrajnej meji, pristuje. Da se pa to popolnoma uresniči, želeti bi bilo tudi, da očisti svoje narodne grehe pri prekrščenji v našej bistrej „Soči.“ — Dal Bog, da se uresniči moja želja! . . .

Sežane c.

Domače stvari.

(K higijeničnemu kongresu) odpeljali so se iz Ljubljane na Dunaj: dr. Stare in prof Toma Zupan. Dalje: višji štabni zdravnik dr. Tonner, dr. Kapler in dr. Keesbacher.

(Za Erjavčev spomenik in ustanovo) nabranih je po zadnjem izkazu v „Soči“ 2634 gld. 28 kr.

(Prvo Ljubljansko uradniško konsumno društvo.) Mej inserati je danes poziv k občnemu zboru, ki bode dne 2. oktobra t. l. ob 2. uri popoludne v Šrajnarjevi pivarni. Pri tem zboru bode treba voliti 26 funkcionarjev, treba torej že zaradi tega mnogobrojne udeležbe, kakor tudi, da jih mnogo k društvu pristopi. Oglasilo se je že pismeno nad 400 osob, a takrat pravila še neso bila gotova in hotelo se je jedino dobiti mero, koliko simpatij se sme to podjetje nadelati pri uradništvu Ljubljanskem. Sedaj so spolnjeni vsi predpogoji, zadružna pogodba je gotova in uradno potrjena, sedaj je čas za definitivni pristop. Izjave o pristopu v sprejema osnovnega odbora, ki ima sedaj zvršiti svojo zadnjo nalogu, namreč društvu dati načelnštvo in nadzorovalni svet in bi radi tega rad stopil z velikim številom društvenikov k volilni šarici. Uradniško konsumno društvo je za Ljubljano kaj čisto novega, zatorej bode vodstvo s početka imelo mnogo težav. Zategadel treba, da se vodstvo izroči pravim močem, ki bodo z gorečnostjo in vstrajnostjo delali za društva korist. Iz teh razlogov pa treba, poudarjam še jedenkrat, da jih mnogo pristopi in se zborna udeleži.

(Za Dolenjo Štajersko) imenovani so naslednji okrajni nadzorniki: Za okolico mariborsko, štelenartski, slovenjobistriški in šmarski okraj Fran Robič, profesor na učiteljišči v Mariboru. Za okraje Ptuj, Ormož, Rogatec, Ljutomer in Gorenjo Radgona J. Ranner, vodja v Laškem trgu; za Slovenji Gradec, Marnbreg, Šoštanj in Gornjigrad Ivan Trobej, učitelj v Slovenjem Gradiču; za okolico Celjsko, Laški trg, Konjice, Brežice, Sevnico in Kozje Blaž Ambrožič (Armbrustschützel) učitelj v Lipnici; za Vransko (šolski okraj) dr. Andrej Vrečko, profesor na gimnaziji v Čeži; za mesto Celje J. Levitschnigg, učitelj na vadnici v Mariboru, za Maribor Jurij Kaas, ravnatelj na učiteljišči v Mariboru. Kakor predstoječa imena kažejo, ni veliko premembe, in pritožbe, katerih smo že vajeni, bodo se nadaljevale.

(V podgori) pri Gorici slovenski otroški vrt dobro napreduje. Tamošnjo slovensko dvorazredničko razširil je okrajni šolski svet v trorazrednico, kar je bilo že zelo potrebno in bode izdatna pomoč proti italijanski „Pro patria“.

(Službo) pokojnega Hribarja v Gorici nastopil je g. Poniz, na njega mesto pa je šel v Koper izpršani kandidat g. Dominko.

(Za dijake.) Obrazci slovenskih ubožnih listov dobivajo se danes naprej pri J. R. Milici na Starem trgu.

(Izpred Porotnega sodišča) Pri zadnji obravnavi prišla sta na vrsto Fran Vrančič, bivši posestnik iz Trobinja pri Kranji, in Janez Zmrzlík, zatožena zaradi hudodelstva golufije, ker sta sklepala navidezne, golufive pogodbe. Porotniki potrdili so krivdo obeh in sodišče odsodilo je Franja Vrančiča na dve leti, Janeza Zmrzlíkja pa na petnajst mesecov teške ječe, poostrene s postom vsak mesec. Sozatožena Franja Vrančič bila je oproščena.

(Peronospora ali strupena trtna rosa) pokazala se je, kakor javila „Gospodarski

list^o po Goriškem še le zdaj. Ker je grozje že dozorelo, se ni batí posebne škode.

— (Na Srpenici) je črešnjevo drevo, ki ima še zdaj zrele črešnje, ko je že vse drugo sadje dozorelo.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Dunaj 24. septembra. S cesarjevim ročnim pismom na grofa Taaffea sklicuje se državni zbor v 11. dan oktobra.

Bukurešt 24. septembra. Nadvojvoda Albreht dospel v Sinaio. Kralj vsprejel ga je v Predialu, kraljica v Sinai.

Sinaia 24. septembra. Gospôda šla v kraljevi grad Peleš, kjer je častna kompanija skazovala čast, vojaška godba pa svirala avstrijsko himno. — „Etoile Rumaine“ piše, da so vesti nekega opozicijskega lista, da je mej rumunskim kraljem in Koburžanom živahno občevanje in da je Koburžan poslal adjutanta s pismom na kralja v Sinaio, popolnem neosnovane.

Michelstown 24. septembra. V pravdi O. Brienvi očital je zagovornik Harington državnemu pravdniku, da laže. Predsednik mu na to zapretil, da ga bode dal odstraniti iz dvorane, na kar je zagovornik takoj odložil obrambo zatoženca.

O glasouku (didaktofonu).

(Konec.)

Da ve še učenec, koliko časa (kako dolgo, koliko udarcev) je treba svirati ali peti celo noto, polovico, četrtinko itd., da ve, kaj pomeni točka za noto (kar se pa lahko kinalu nauči, ker stvar ni težavna), — da se mu še pove, da križ zvišuje noto za pol glasu in da treba pritisniti mesto spodnje tipke desno zgornjo črno, ali pa njeni prvo sosedo na desno, — in da be znižuje noto za pol glasu, ter da treba pritisniti mesto spodnje, levo zgornjo črno ali pa prvo sosedo na levo — potem je učencu lahko svirati vsako jednoglasno pesen, budi postavljena v vijolinskem ali basovem klujuči. Kdor pa zna toliko svirati (jednoglasno pesen, kar je za pevca dovolj) ako ima le sluh za petje, postane lahko v prav kratkem času dober pevec. — V skušnji se je pokazalo, da so se popoloma priprasti kmečki fantje v petih dnevih s pomočjo jednega didaktofona toliko naučili, da so si pesni poglastkah nadidaktofonu sami svirali in se jih tudi peti naučili. Najtežje delo (premučno ubijanje glasov v glavo in ubo) je odpadlo in pevovodji ni bilo treba na drugega paziti, ko na skupni takt in izraz petja. Koliko truda, koliko časa prihranjenega! Leta in leta pojeto pesni, a kaj tacega ne morejo storiti, kar so zgoraj imenovani naredili v jednem tednu.

Poleg tega, da se na didaktofonu tako hitro nauči sviranja in petja, ima inštrument še to dobro stran, da se more vsak komad svirati v c dur-u, najlažji intonaciji (brez križev, brez bejev). Se ve da, ako ni skladba isana v c, treba jo je v ta glas preložiti, kar pa je prav lahko delo. Da se pa v c preložena skladba glasi v prvotnej, pravej intonaciji, prenakne se cela klavijatura ob spredaj nastavljeni lestvici dvanaesterih intonacij pred znak zahtevane intonacije. Vsled premikanja klavijature more se tudi vsaka skladba v jedni intonaciji (na pr. v c) svirati v vseh 12 intonacijah. Naj pojasnim to sè sledi: primer: Tipka c nam daje v c glasu — glas c. Ako pomaknemo klavijaturo za pol glasu proti desnu, nam da zgoraj imenovana tipka c — glas cis. Držimo sicer tipko c, a ker smo pomaknili klavijaturo za pol glasu navzgor, slišimo pod tipko c — glas cis. Ako pomaknemo klavijaturo še za pol glasu dalje, zleze tipka c na glas d, in čeravno držmo c, slišimo vendar d. Še pol glasu na desno, slišimo pod tipko c, glas es itd. Kakor se tedaj razvidi, more se na didaktofonu vsak komad svirati ob samem premikanju klavijature višji ali nižji, kakor se komu poljubi, ali kakor se mu pripravnejše zdi.

Očividno je tedaj, da ni treba pri didaktofonu onih dočasnih vaj in pojmov teorije, pri kajih pevci že v začetku največ veselja in poguma zgue, ampak tu se začne koj s prakso, tu se koj svira, koj poje. Poznavanje glask in tipk po imenu pride po vaji na inštrumentu samo od sebe, kajti vsaka vrsta (tipka) na didaktofonu nosi svoje ime. Kdor zna rabiti didaktofon, ta si kmalu pomaga tudi na harmoniji in glasoviru.

Kaj me je pa napotilo, k didaktofonu ali glasouku?

Spoznavši prevelike zaprake ter dolgo in težavno pot pri poučevanju petja, iskal sem najkrajše, najlažje in najgotovejše poti za pouk v petji ter tako sestavil opisani jednostavni aparat didaktofon.

Da se pa z inštrumentom kolikor mogoče doseže zaželeni cilj, t. j. da lahko vsakdo v najkrajšem času (s pomočjo male knjižice — navoda) v par dnevih svira in poje, in da se s tem petje in glasba mej

narodom razširi, — sestavil sem sedaj po mnogih poskusih didaktofon po nezaslišano nizke ceni tako, da si ga društva, a tudi posamezniki, lahko naroče.

Ni mi do gmotnega dobička, na sreči mi je napredek ljudstva našega, zato sem jel izdelovati instrumente po tej-le ceni: Didaktofon, v podobi šatulja (dene se ga na mizo) trajnega dela, 3 oktave, (kar za petje popolnoma zadostuje) stane 25 gld.; — v podobi harmonija 3 oktave 35 gld.; — ravno tak na 4 oktave 48 gld. K vsakemu inštrumentu se doda navod in šola, kako rabiti didaktofon. — Ta svota za takov inštrument je gotovo zelo nizka ter upam, da si bodo prijatelji glasbe in naši pevski zbori omislili sredstvo, s katerim jim bode lahko napredovati v krasnej glasbi ter si tako vedriti duh, blažiti srce ter delovati za prospeh narodne omike in prosvete.

Naročila, koja izvršujem tako hitro, kolikor zmorejo delavske moći, vsprejemam v Škrbini, pošta Komen na Primorskem.

Vsem odličnim štovanjem

Alojzij Luznik,
uč. telj.

Vabilo.

Vaje pevskega zbora v tukajšnji Čitalnici se začne za zimsko sezonzo prihodnjem teden. Ženski zbor imel bude prvo vajo sredo dne 28. t. m. ob 7. uri zvečer, moški zbor pa torek dne 27. t. m. ob 8. uri zvečer. V omenjenih dneh naj se tudi blagovolijo oglašati oni pevci, kateri dosihnil niso bili člani pevskega zbora, kakor tudi začetniki, kateri želje obiskavati pevsko šolo. Pouk v šoli je brezplačen.

Z ozirom na prospeh národnega petja želeti je obilne udeležbe.

Čitalniški pevski odbor.

Zahvala.

Podpisani odbor izreka svojo najtoplejšo zahvalo vsem tujim in domaćim gostom, ki so s svojo navzočnostjo počastili Loško čitalnico o ujeni petindvajsetletnici; v prvi vrsti zastopnikom slavnih društev: Matica Slovenska, Ljubljanska čitalnica, Sokol, Slavec, Kranjska čitalnica in Kranjsko bralno društvo, Bralno društvo v Poljanah, Selcih, Železnikih in Kamniška Lira; sodelovalcem pri slavnosti, osobito izvrstnim Slavčevim pevcom in domaćim pevcom pod vodstvom g. nadučitelja Fr. Pápa, igralec in sploh vsem, ki so pripomogli do tako lepega uspeha. Srčna hvala in bratski pozdrav!

V Škofji Loki, dne 12. septembra 1887.
Odbor narodne čitalnice
v Škofji Loki.
(689)

Poslano.

Uljudno vprašanje sl. c. kr. poštnemu oskrbništvu v Ljubljani.

Je li opravi čen pismonoš brigati se, kdo da strankam dopisuje, kakor da je pismonoš A. Horvat? Li slav. c. kr. pošta ne plačuje svoje pismonoše zato, da opravljajo ta posel, da se drzne omenjeni pismonoš Horvat od strank zahtevati, da naj se mu plača 10 litrov vina itd., ker mora vsaki dan pisma prinašati? Je li pismonoš dovoljen drugi osebi vpraševati, kaj da ima ta ali oni, da dobode vsaki dan pismo? in ali bode slavno ravnateljstvo dopustiti to še n-dajje?

(691)

Prizadeti.

Poslano.

Teizogobljivo! S to besedo začenja se anonsa v današnji številki, katera priporoča novo, po slavnem zdravniku dr. Pinkas-u izumljeno sredstvo, Roborantium (srečno ustvarjajoča tekočina), katero je pri izpadanji las, pleščih, golobradicih in osivelih že neverjetno mnogo koristilo in doseglo v svojih uspehih ni bilo še doseženo. Nečemo na dolgo in široko razkladati ter hvalisati to iznajdbo, kakor bi zaslužila, temveč opozarjam p. n. čitatelje na dotično anons in priporočamo poskusiti s tem sredstvom. Ako ne bi imelo uspeha, pripravljen je izumitelj denar brez ugovora povrniti.

„LJUBLJANSKI ZVON“
stoji (192—186)
za vse leto gld. 4.60; za pol leta
gld. 2.30; za četrt leta gld. 1.15.

Tržne cene v Ljubljani

dne 24. septembra t. l.

	gld. kr.		gld. kr.
Pšenica, hktl.	5.85	Špeh povojen, kgr.	— 64
Rez,	4.55	Surovo maslo,	— 90
Ječmen,	3.25	Jajce, jedno	— 25
Oves,	2.60	Mleko, liter	— 8
Ajda,	4.22	Goveje meso, kgr.	— 64
Proso,	3.90	Telećeje	— 50
Koruza,	4.5	Svinjsko	— 60
Krompir,	2.32	Koštrunovo	— 32
Leča,	12 —	Pišanec	— 50
Grah,	12 —	Golob	— 15
Fizol,	11 —	Seno, 100 kilo . . .	2.41
Maslo,	1 —	Slama, ...	— 180
Mast,	— 54	Drva trda, 4□ metr.	6.40
Špeh frišen,	— 60	mehka, ...	4.10

Meteorologično poročilo.

Dan	Cas opa-zovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Mo-krina v mm.
23. sept.	7. zjutraj	740 36 mm	6.3 C	sl. vzh.	d. jas.	
	2. pop.	737 92 mm	17.2 C	sl. jz.	jas.	0.00 mm.
	9. zvečer	738 72 mm	10.2 C	sl. zah.	jas.	

Srednja temperatura 11.1°, za 2.8° pod normalom

Dunajska borza

dne 24. septembra t. l.

Izvirno telegrafično poročilo.)

včeraj	—	danes
Papi na renta	gld. 81.20	gld. 81.25
Srebrna renta	82.50	82.55
Zlata renta	112.55	112.55
5% marenca renta	96.15	96.15
Akcije narodne banke	882 —	882 —
Kreditne akcije	282.60	282.90
London	125.85	125.80
Srebro	—	—
Napol. . . .	9.95 ^{1/2}	9.94 ^{1/2}
C kr. cekini	5.96	5.96
Nemške marke	61.50	61.50
4% državne srečke iz l. 1864	25 ^{1/2} gld.	130 gld. 75 kr.
Državne srečke iz l. 1864	100	16
Ogerska zlatna renta 4%	100	35
Ogerska papirna renta 5%	86	90
5% štajerske zemljissč. obvez. oblig.	104	50
Dunavsk reg. srečke 5%	100 gld.	120
Zemlj obč. avstr. 4 ^{1/2} % zlati zast. listi .	125	50
Prior. oblig. Elizabetine zgod. železnice	—	—
Prior. oblig. Ferdinandove sev. železnice	100	25
Kreditne srečke	100 gld.	178
Rudofove srečke	10	20
Akcije anglo-avstr. banke	120	111
Gamma-way-drust velj. 170 gld. a. v.	232	75

Razpis.

Živinozdravnik, kateri bi se naselil v Radovljici, dobi 300 gld. letne podpore iz deželnega zaklada. — Prošnjiki za to podporo pošijo naj svoje prošnje z dokazili o živinozdravniški sposobnosti

do 20. oktobra 1887

deželnemu odboru kranjskemu.

(690—1)

Notarski kandidat,

a triletno prakso, isče službe. — Ponudbe s pogoji vsprejemata uredništvo „Slovenskega Naroda“ pod tvrdko X. Y. Z.

(685—2)

Poslano.

Njiva

dá se v najem, oziroma proda.

V mestnej občini Ljubljanski, Kapucinsko predmestje, odda se njiva, ki meri 8 oral, vkupe ali na drobno v najem, oziroma proda. Kaj več pove trgovec Karel Kauschegg v Ljubljani, na Dunajskej cesti. (679-2)

Dobra kuharica

se takoj vsprejme

v Mallnerjevem hotelu na Bledu, kamor naj pošljejo svoja spričevala, katere želé te službe. (681-4)

Marijinceljske kapljice za želodec,

katerim se ima na tisoče ljudij zavaltiti za zdravje, imajo izvrsten uspeh pri vseh boleznih v želodeci in so neprekosljivo sredstvo zoper: pomanjkanje slasti pri jedi, slab želodec, urak, vetrove, koliko, zlate-nico, bljuvanje, glavobol, krč v želodeci, bitje srca, zaba-sanje, glistne, bolezni na vranici, na jetrilih in zoper zlato žilo. 1 steklenica velja 20 kr., 1 tu-cat 2 gld., 5 tucatov samo 8 gld.

Svarilo!

Opozorjam, da se te istinite Marijinceljske kapljice dobivajo samo v lekarni Trnkoczy zraven rotovža na Velikem trgu v Ljubljani. (611-5)

Prodaja

LEKARNA TRNKOCZY

zraven rotovža v Ljubljani.

Razpošilja se vsak dan po pošti.

Spedicijski bureau za ces. kr. avstrijske državne železnice

Nasproti **JOSIP STRASSER** Nasproti kolodvora. v Inšpruku na Tirolskem. kolodvora.

Potovalna posredovanja v vse kraje.

Natančnejša izvestja za vse obhode.

Kombinovani in mejnardni obratni obhodi.

Specjalne uredbe za planinske obhode.

Vožni bili za Severno in Južno Ameriko, Afriko, Avstralijo itd. itd. (104-29)

 Rotterdam | vozijo vsako nedeljo
Iz in Amsterdam | prekrasni parniki od ces. kr. avstrijske vlade

koncessjonovane nizozemsko-ameriške parniške družbe v Novi York.

Iz Inšpruka via Arlberg je najkrajša in najcenejša pot.

Tako delajoče.

Uspeh zajamčen.

Neizogibljivo!

Denar dobi vsaki takoj povrnen, pri katerem ostane moj sigurno delujoči

ROBORANTIUM

(brado ustvarjajoče sredstvo)

brez uspeha. Ravno tako sigurno pri plešah, izpalih in osivelih laseh. Uspeh po večkratnem močnem utrenji zajamčen. Pošilja v steklenicah po 1 gld. 50 kr. in v steklenicah za poskus po 1 gld.

J. Grolich v Brnu.

V Ljubljani se dobiva pri g. Edwardu Mahr-u; v Trstu A. Praxmarer, P. Prendini; v Gorici lekar C. Cristofoli; v Reki lekar J. Gmeiner; v Celji Ed. Pellé; v Mariboru J. Martinz; v Gradiči: Kasp. Roth, Murplatz 1.

Tam se tudi dobija:

Eau de Héhé, orientalsko lepotilno sredstvo, ki nareja nežnost, belino in obilnost telesa, odstranjuje pege in lase — cena 85 kr.

Na sleparija! (251-10)

Zobozdravnika Paichel-a ustni in zobični preparati.

(Ustnovodna esenca in zobični prašek.)

Izvrstna sredstva za čiščenje in ohranjenje zob, zabranijo, da se ne dela zobični kamen, osvežijo usta in odpravijo smrdeto sapo.

Posebno utrujujejo ote zobe, ustavljajo krvarenje dlesna, zabranjujejo trohnjenje zob in če se stalno rabijo, odpriavo vsake zobične bolečine. Cena steklenici zobozdravnice esenca 1 gl., škateljci zobičnega praska 60 kr. (238-49)

Dobiva se v ordinacijskem prostoru pri Hradeckega mostu v Körberjevi hiši I. nadstropje, pri lekarji Svobodi in trgovci Karlingerji.

V „Narodni Tiskarni“ v Ljubljani

prodajajo se

Jurčičevi zbrani spisi

po znižani ceni.

1. zvezek: Deseti brat Roman.
2. zvezek: I. Jurij Kožak, slovenski janičar. Povest iz 15. stoletja domače zgodbine. — II. Spomini na deda. Pravljice in povedi iz slovenskega naroda. — III. Jesensko noč mej slovenskimi polharji. Črtice iz življenja našega naroda. — IV. Spomini starega Slovencev ali črtice iz moga življenja.
3. zvezek: I. Domen. Povest. — II. Jurij Kobila. Izvirna povest iz časov lutovske reformacije. — III. Dva prijatelja. — IV. Vrban Smukova ženitev. Humoristična povest iz narodnega življenja. — V. Golida. Povest po resnični dogodbi. — VI. Kozlóvska sodba v Višnji Gori. Lepa povest iz stare zgodbine.
4. zvezek: I. Tihotapec. Povest iz domačega življenja kranjskih Slovencev. — II. Grad Rojnine. Povest za slovensko ljudstvo. — III. Klošterski žolnir. Izvirna povest iz 18. stoletja. — IV. Dva brata. Resnična povest.
5. zvezek: I. Heli mestnega sodnika. Izvirna zgodbinska povest iz 15. stoletja. — II. Nemški vélpet. Povest. — III. Sin kmetskega cesarja. Povest iz 16. stoletja. — IV. Lipe. Povest. — V. Pipa tobaka. Povest. — VI. V vojni krajini. Povest.
6. zvezek: I. Sosedov sin. — II. Moč in pravica. — III. Telččja pečenka. Obraz iz našega mestnega življenja. — IV. Bojim se te. Zgodovinska povest. — V. Ponarejeni bankovel. Povest iz domačega življenja. — VI. Kako je Kotarjev Peter pokoro delal, ker je krompir kradel. — VII. Črta iz življenja ročitenega agitatorja.

Zvezek po 60 kr., eleg. vezan po 1 gld.

Pri vnanjih naročilih velja poština za posamični nevezani zvezek 5 kr., najmanj deset izvezani 10 kr.

Prodajajo se v (79-56)

„NARODNI TISKARNI“

— v Ljubljani,

Kongresni trg.

Gledališka stolba.

Kranjske klobase

iz čistega svežega svinjskega mesa, komad večji po 20 kr., manjši po 10 kr., kakor tudi svinjske klobase za pečenje, komad po 10 kr., dobē se vsak dan pri Barbari Kopač, mesarici na Sv. Petra nasipu h. št. 47. Vnanja naročila izvrši se točno proti poštenu povzetju. (688-1)

Oznanilo.

Zaradi oddaje zgradbe šolskega poslopa na Bojanecih v Črnomeljskem okraju vršila se bode zmanjševalna licitacija

dne 8. oktobra 1887

zjutraj ob 10. uri na Bojanecih. Vse delo cenjeno je na 2831 gld. 50 kr. in se bode skupaj le jednemu samemu podvzetniku oddalo.

Kdor hoče licitirati, uložiti mora vadij v znesku 280 gld. Licitacijski pogoji, proračuni in stavbeni načrti ležijo pri c. kr. okr. šolskem svetu v Črnomlji vsakteremu na pregled.

C. kr. okr. šolski svet v Črnomlji,

dne 6. septembra 1887. (615-3)

Oznanilo.

Zaradi oddaje zgradbe šolskega poslopa za dvorazrednico na Strekljevcu v sodniškem okraju Metliškem vršila se bode zmanjševalna licitacija

dne 5. oktobra t. l.

ob 10. uri zjutraj v Strekljevcu. Vse delo z vodnjakom vred cenjeno je na 9563 gld. in se bode le jednemu samemu podvzetniku oddalo.

Kdor hoče licitirati, mora uložiti vadij 475 gld., vendar bode moral prevzemnik ta vadij pozneje na 950 gld. povišati. Licitacijski pogoji, proračuni in stavbeni načrti ležijo pri c. kr. okr. šolskem svetu v Črnomlji vsakteremu na ogled.

C. kr. okr. šolski svet v Črnomlji,

dne 6. septembra 1887. (646-3)

Oznanilo.

Zaradi oddaje razširjenja šole v Starem trgu, sodniški okraj Črnomelj, vršila se bode zmanjševalna licitacija

dne 3. oktobra t. l.

ob 10. uri zjutraj v Starem trgu. Vse delo cenjeno je na 6193 gld. 10 kr. in se bode skupaj le jednemu samemu podvzetniku oddalo.

Kdor hoče licitirati, uložiti mora vadij 600 gld. Proračuni, stavbeni načrti in licitacijski pogoji zmore vsakteri pri c. kr. okr. šolskem svetu v Črnomlji pogledati.

C. kr. okr. šolski svet v Črnomlji,

dne 6. septembra 1887. (647-3)

Oznanilo.

Zaradi oddaje zgradbe šolskega poslopa v Božakovem, sodniški okraj Metlika, vršila se bode zmanjševalna licitacija

dne 10. oktobra t. l.

ob 10. uri zjutraj v Božakovem. Mojsterska dela z materialom vred cenjena so na 2885 gld. 68 kr. Vožnjo in ročna dela, razen delavcev za mort delati in nositi ga, prevzela je šolska občina. Kdor hoče licitirati, položiti mora vadij 280 gld. Proračuni, licitacijski pogoji in stavbeni načrti ležijo pri c. kr. okr. šolskem svetu v Črnomlji vsakteremu na ogled.

C. kr. okr. šolski svet v Črnomlji,

dne 6. septembra 1887. (648-3)

Malenčni sirup,

kateri se s parom zgoščuje in kuha, je popolnem čist ter izdejuje iz najlepših duhetečih kranjskih gorskih malenec. Ta sok se ne pokvari veliko let in ohrani vedno svojo krepko vonjavo in naravno barvo, ako se ga hrani v steklenicah, ležečih na hladnem. Prodaja se v steklenicah po 1 kilogr. 80 kr., 10 steklenic 7 gld. 50 kr. Manjša steklenica velja 40 kr.

Naročuje se (5-8)

v lekarji Piccoli-jevi, na Dunajskej cesti v Ljubljani, in se z obratno pošto proti povzetju ali predplačilu zneska točno v vestno razpošilja.

J. ANDĚL-a

novoiznajdeni

prekomorski prah

umor

stenice, bolhe, ščurke, mole, muhe, mravlince, prešičke, ptične črvice, sploh vse žuželke skoraj nenaravno hitro in gotovo tako, da od žuželkine zaledje ne ostane nobenega sledu.

Pravi prah se dobiva v prodajalnici pri

J. ANDĚL-U,

„pri črném psu“

13, Húsová (Dominikanská) ulice 13, v PRAGI.

V Ljubljani pri Albinu Sličarji, trgovcu na Dunajskej cesti št. 9.

Zaloge na deželi imajo tam, kjer so naznajene po pla-ath. (369-10)

Zahvala in priporočilo.

Zahvaljujoč se za mnogostransko zaupanje mojim čestitom kupovalcem in naročevalcem izmej mestjanstva in velečastite duhovščine, si usojam naznanjati, da imam za jesensko in zimsko sezono

v zalogi najboljše angleško, francosko in moravsko blago in se priporočam tedaj velečastitemu p. n. občinstvu za narejanje oblek po najmodernejšem kroji z zagotovilom jako reeline in kolikor može cene postrežbe.

Z velespoštovanjem

F. CASSERMANN,

v Ljubljani, Gledališke ulice št. 6, v Pausch-in-ovej hiši. (565-7)

Fin med v satovji

a kile 60 kr.

dobiva se pri (672-3)

OROSLAVU DOLENČU

v Ljubljani, Gledališke ulice št. 10.

Pošilja se tudi po pošti od 1 kile naprej proti povzetji ali predplačilu.

Vsakovrstne stroje za obdelovanje lesa

za žage, tesarije, stavbene mizarije in mizarije za hišno opravo, za tovarne, ki izdelujejo parkete, klince, sode, vozove, zaboje in stole; stroje, ki se gonijo specijalno z roko ali nogo: ploščev in krožne žage (Band- und Kreissäge), stroje za žlebanje in dolbenje (Fräss- und Stemm-Maschinen) prodaja kot specijalite (722-26).

G. Tönnies-ova tovarna za stroje v Ljubljani.

Nadale se še priporoča za popolne zgradbe tovarn, izdelovanje transmisij s kolesi za jermene iz kovanega železa in zvezami po najnovnejših sistemih, skrbce iz železa in kovine.

FRAN CHRISTOPH-ov svetli lak za tla

je brez duha, se hitro suši in dolgo traja.

Zaradi teh praktičnih lastnosti in jednostavnega rabljenja se posebno priporoča, kdo hoče sam lakirati tla. — Sobe se v dveh urah zopet lahko rabijo. — Dobiva se v različnih barvah (prav kakor oljnate barve) in brezbarven (ki daje samo svit). — Uzorci lakiranja in navod rabi dobé se v vseh zalogah.

Dobiva se v Ljubljani pri IVANU LUCKMANN-u; — v Beljaku pri Math. Fürst Sohn. (516-10)

FRAN CHRISTOPH,

izumitelj in jedini izdelovatelj pristnega svetlega laka za tla, PRAGA & BEROLIN.

ZUPANIČ & ČRNE

v Šelenburgovih ulicah št. 6

priporočata p. n. občinstvu svojo novo ustanovljeno, dobro preskrbljeno zalogo perila za moške, kravat, ruches za dame, predpasnike, ženskih, moških in otročjih nogovic, dokolenk, tersta taille, nedrecoev v vseh velikostih in najboljše baže, svilnate in glače-rokovice za gospode in dame, veznenin, sukanoa belega in barvastega, trakov, gumbov i. t. d.

Naročbe na vsakovrsto perilo in cele opreme (Ausstattungen) se lepo in točno izvrše.

Proseč p. n. občinstvo za blagovoljni obisk, usojava si zagotoviti, da se ne bodeva strašila niti truda niti stroškov, da le postreževa cenjenemu občinstvu z dobrim in trdnim blagom.

Z velespoštovanjem

(667-3) ZUPANIČ & ČRNE.

Posestvo na prodaj.

Iz proste roke se prodaja pod ugodnimi pogoji posestvo Pod Lipovco h. št. 16, fare Kolovratske, vulgo Lokanova. Hiša z vsem pripadajočim gospodarskim poslopjem, polje, travniki, gozdi, ugodno za živinorejce. Posestvo je blizu gladke ceste, blizu Toplice pod Št. Jurjem ter 1½ ure od železniške postaje. Pomudbe vsprejema dosedanji posestnik J. Razpotnik na Lokah ali L. Habat v Zagorji. (659-3)

Nepremočljive plahte za vozove v različnih velikostih in raznih bažah, dobé se vedno po nizkih cenah pri

R. RANZINGER-JI,
speditérji o. kr. priv. južne železnice, v Ljubljani,
Dunajska cesta št. 15. (401-20)

Objava.

Dne 2. oktobra t. l. ob 2. uri popoludne

bode

občni zbor

I. Ljubljanskega uradniškega konsumnega društva

(registrirane zadruge z omejeno zavezo)

v Ljubljani, na Št. Peterskem predmestji, (v Schreinerjevi pivarni).

DNEVNI RED:

I. Volitev starostnika in nadzorništva.

II. Drugi predlogi.

V Ljubljani, 24. septembra 1887.

(686)

Osnovni odbor.

Služba občinskega redarja

v Braslovčah, z letno plačo po 120 gld., prostim stanovanjem in službeno obleko, je razpisana. S taisto je zvezana tudi služba ogl-dnika mrličev, živine in mesi.

Prosilci, ne čez 40 let stari, zdravi in krepki, naj se oglašijo do 15. oktobra 1887 pri županstvu. (641-3)

V pričetku sezije za kurjavo

priporočam svojo zdrogo

drv in premoga.

Naročila, tudi najmanjša, izvrše se takoj in po nizki ceni ter natanko po naročilu. (683-1)

Blagovoljne naročbe naj se oddajo pri

Henriku Geltner-ji,

Kolodvorske ulice št. 29.

Roks & Drops,

metinke (melisence)

in vse druge trgovinske
in fine sladčice

izdeluje

FRANC ŠUMI,

Kongresni trg št. 13 (pri Fischerji)
v Ljubljani. (292-12)

Za lovsko sezono!

Največja izber orožja z jamstvom, da je dobro in dobro strelija, kot
lovske puške, salonske puške, revolverji, kakor
tudi vse priprave za lovce in municije

dobiva se po ceni pri

Franu Kaiser-ji,

puškar in prodajalec orožja, — Ljubljana, Židovske ulice.
Tudi se poprave najhitrejše in najcenejše izvršujejo.

Vsem, kateri zidajo ali popravljajo kako poslopje, ali sploh potrebujejo železnino, naj bode priporočena zloga

železja in vseh v to stroko spadajočih stvari

ANDR. DRUŠKOVIC-a,

poprej JAKOB NEKREP,

v Ljubljani, Mestni trg št. 10,

kjer se dobiva v velikem izboru in **prav nizki ceni**

okova za okna in vrata, štorje za štokodoranje, drat in eveci, vezi za zidovje, traverze in stare železniške šine za oboke, Portland in Roman cement, sklejni papir (Dachpappe) in asfalt za tlak, kakor tudi lepo in močno narejena štedilna ognjišča in njih posamezni deli.

Zaloge pečij za leseno in premogovo kurjavo.

Posebno po nizki ceni dobivajo se

stroji in orodja za poljedeljstvo,

kakor mlatilnice, same ali z vlačilnikom (Göpel), slamoreznice, čistilnice za žito (Trieur), brane in lepo in močno narejena drevesa za oranje.

(523-11)

MARTIN POVERAJ, civilski in vojaški krojač.

Jedina in največja kristijanska krojačnica in zaloga

vsakovrstnega suknja ter

narejene obleke.

Zimska obleka . . . . . od g/d. 9.— naprej.

Zimski sakot . . . . . " " 5.— "

Zimske hlače . . . . . " " 2.50 " "

Zimska suknja . . . . . " " 9.— "

Salonska obleka . . . . . " " 25.— "

Obleka za dečke . . . . . " " 1.75 " "

V Gorici, na Travniku, nasproti vojašnic.

Naročbe se hitro in lično izvršujejo po najnovnejšem kroji

za vsak stan in po pošteni ceni.

Uzorci se pošiljajo na zahtevanje na ogled.

Nepremočljive plahte za vozove

v različnih velikostih in raznih bažah, dobé se vedno po nizkih cenah pri

R. RANZINGER-JI,
speditérji o. kr. priv. južne železnice, v Ljubljani,
Dunajska cesta št. 15. (401-20)

Izzadelj in odgovorni urednik: Ivan Železnikar.

„NARODNA TISKARNA“
Kuverte s firmo
v Ljubljani.

MARTIN POVERAJ, civilski in vojaški krojač.
Jedina in največja kristijanska krojačnica in zaloga
vsakovrstnega suknja ter
narejene obleke.
Zimska obleka . . . . . od g/d. 9.— naprej.
Zimski sakot . . . . . " " 5.— "
Zimske hlače . . . . . " " 2.50 " "
Zimska suknja . . . . . " " 9.— "
Salonska obleka . . . . . " " 25.— "
Obleka za dečke . . . . . " " 1.75 " "
V Gorici, na Travniku, nasproti vojašnic.
Naročbe se hitro in lično izvršujejo po najnovnejšem kroji
za vsak stan in po pošteni ceni.
Uzorci se pošiljajo na zahtevanje na ogled.
Lastnina in tisk „Narodne Tiskarne“.